

Dr. sc. Halid KONJHODŽIĆ, redoviti profesor, Fakultet za turizam i vanjsku trgovinu, Dubrovnik, Ekonomski i Pravni fakultet, Mostar

PRIRODA I OSOBITOSTI HRVATSKOG POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Sažetak

Neposredno nakon stjecanja nezavisnosti mlada hrvatska vlast pristupa pretvorbi hrvatskog gospodarstva i reformi svoga poreznog sustava. U tom kontekstu uvođenjem poreza na dohodak i poreza na dobit prvo se transformiraju izravni porezi, a potom uvođenjem trošarina i poreza na dodanu vrijednost i posredni porezi. Jednostopni porez na dodanu vrijednost je isuviše fiskalno orijentiran, te bi u narednom fiskalnom razdoblju trebalo inaugurirati višestopni PDV.

Ključne riječi: porez, izdašnost, dohodak, potrošnja, investicije, državni proračun, porezna regresija, pravednost.

1. Uvodne napomene

Porez na dodanu vrijednost (Value Added Tax, Impôt sur la valeur ajoutée, Mehrwertsteuer) je oblik poreza na promet sui generis. To je zadnja i najvjerojatnije posljednja etapa u historijskom razvoju općeg poreza na promet.¹ Tim se porezom, za razliku od svefaznog i višefaznog poreza na promet, oporezuje samo **dodana vrijednost**, što je porezni obveznik dodao na vrijednost inputa proizvoda odnosno usluge. Predmeti oporezivanja su, za razliku od jednofaznog poreza na promet, sve prometne faze procesa društvene reprodukcije, ali ne u punim brutoiznosima, kao kod svefaznog poreza na promet, nego u netoiznosima - u dodanim vrijednostima, pa se često taj porez naziva i neto svefaznim porezom na promet.

Financijski promatrano, pravilno primijenjen porez na dodanu vrijednost trebao bi biti jednak odgovarajućem jednofaznom porezu na promet. S tim u vezi razmotrimo reproduktivni tijek odjevnih predmeta. Proces reprodukcije počinje sa stočarom odnosno ratarom, koji prodaje vunu, pamuk i sl. Predionica prerađuje te sirovine, te ih kao poluproizvode predaje tkaonici. Tkaonica od prediva čini razne vrste štofova i platna te ih potom prodaje konfekcionaru. Potom konfekcionar iz njih, uz dodatke raznih repromaterijala, proizvodi raznovrsne odjevne proizvode, te ih poslije prodaje veletrgovcu, a veletrgovac maloprodaji, te najzad maloprodaja krajnjem potrošaču. U svakoj fazi proizvodnog procesa vrijednost se proizvoda povećava i prodajna cijena, sukladno tome, raste. Svako povećanje cijene odražava vrijednost dodanu u svakoj fazi, s tim

¹ S.C. Shoup: Public Finance, Aldine P. Co., Chicago, 1969., str. 250.

da je vrijednost konačnog proizvoda jednaka zbroju dodataka ili dodanih vrijednosti u različitim fazama proizvodnog ciklusa. Porez koji bi bio uveden na dodatke, po svojoj osnovici, bio bi jednak porezu koji bi se uveo na konačnu cijenu proizvoda,² jer konačna cijena proizvoda nije ništa drugo do točan zbroj svih dodatnih vrijednosti stvorenih u svim fazama reprodukcije. Porez na dodanu vrijednost je, znači, samo specifičan oblik općeg jednofaznog poreza na promet.

Tablica 1.

Stope PDV-a u državama članicama EU u 1998. godini

Država	Opća stopa	Snizena stopa	Nulta stopa
Austrija	20	10	
Belgija	21	12; 6; 1	da
Danska	25	-	da
Finska	22	17; 12; 6	
Francuska	20,6	5,5; 2,1	
Njemačka	15	7	
Grčka	18	8; 4	
Irska	21	12,5; 3,3	da
Italija	19	16; 10; 4	
Luksemburg	15	12; 6; 3	
Nizozemska	17,5	6	
Portugal	17	12; 5	
Španjolska	16	7; 4	da
Švedska	25	12; 6	
Velika Britanija	17,5	8; 2,5	da

Izvor: European Tax Handbook, IBFD, Amsterdam 1998.

S porezom na dodanu vrijednost se, historijski promatrano, u fiskalno-pravnoj praksi susrećemo u 1926. godini, i to u poreznom sustavu Turske. Potom se dijelom uvodi u fiskalno-pravni sustav Francuske i Brazila. Komisija financijskih stručnjaka Europske unije na čelu s prof. F. Neumarkom predlaže, a Europska komisija prihvaća Odluku o uvođenju poreza na dodanu vrijednost u svim državama članicama Unije. Danska, Francuska i SR Njemačka, među prvima, tijekom 1967. i 1968. godine prihvaćaju Koncept te uvode cjelovit sustav dodatnog oporezivanja. U sljedećim godinama porez na dodanu vrijednost uvode i mnoge druge zemlje: Nizozemska i Švedska 1969.,

² R. and P. Musgrave: Public Finance, Zagreb, 1994., str. 427.

Luksemburg i Norveška u 1970. godini, Belgija 1971., Irska u 1972., Italija, Velika Britanija i Austrija u 1973. godini itd. Sedamdesetih godina porez na dodanu vrijednost usvajaju i mnoge izvan europske zemlje, na primjer Argentina, Ekvador, Urugvaj, Mali, Obala Slonovače, Maroko, Japan, Novi Zeland, Indonezija, Kanada, Bangladeš, Venezuela i mnoge druge - ukupno oko 80 država.

Za porez na dodanu vrijednost karakterističan je malen broj poreznih stopa. Tako, dok smo se pri primjeni bruto svefaznog i višefaznog poreza na promet, pa i kod jednofaznog poreza na promet, susretali s nekoliko desetaka poreznih stopa, čak i s preko stotinu različitih stopa, kod primjene poreza na dodanu vrijednost susrećemo se s primjenom nekoliko stopa, odnosno s primjenom i samo jedne stope, na primjer u poreznom sustavu Danske i Austrije. U državama Europske unije najčešće se primjenjuju dvije ili tri stope poreza na dodanu vrijednost. U Belgiji i Irskoj se, uz opću poreznu stopu, primjenjuju i po tri snižene stope poreza na dodanu vrijednost.³ U Portugalu i Španjolskoj postoje dvije snižene porezne stope, i tako redom, kao u tablici 1.

U fiskalno-pravnoj praksi se, zavisno od tretiranja stalnog kapitala, susrećemo s tri oblika poreza na dodanu vrijednost:

- porez na bruto dodanu vrijednost, kod kojeg se od porezne osnovice ne odbijaju izdaci utrošeni za nabavku osnovnih sredstava, a ni troškovi amortizacije;
- dohodni oblik poreza na dodanu vrijednost, kod kojeg se od porezne osnovice odbijaju izdaci za amortizaciju;
- potrošni oblik poreza na dodanu vrijednost, kod kojeg se od porezne osnovice odbijaju ukupni izdaci vezani za osnovne fondove, tj. brutoinvesticije. Taj oblik oporezivanja danas se u poreznoj praksi najviše upotrebljava, s obzirom da stimulira porezne obveznike na pojačano investiranje, te potiče dinamičan gospodarski razvoj.

2. Hrvatski porez na dodanu vrijednost

Nakon prvih demokratskih izbora i stjecanja nezavisnosti i naša mlada hrvatska vlast pristupa gospodarsko-fiskalnoj tranziciji, te dosljedno tome i reformama u sustavu oporezivanja prometa - potrošnje. U tom kontekstu Hrvatski državni sabor donosi Zakon o porezu na dodanu vrijednost, čime se naš porezni sustav uveliko upotpunio te znatno približio poreznim sustavima zemalja članica Europske unije.

Predmet oporezivanja hrvatskog poreza na dodanu vrijednost su:

- isporuke svih vrsta dobara (proizvoda, roba, nekretnina, opreme i sl.);
- obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu;
- sva trošenja za vlastite potrebe, kao što su izuzimanje dobara iz vlastitog poduzeća za osobno-privatne potrebe u kućanstvu, korištenje usluga svoga poduzeća u privatne svrhe, stvaranje rashoda na osnovi reprezentacije i korištenje osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz;

³ B. Jelčić: Financijsko pravo i financijska znanost, Birotehnika, Zagreb, 1994., str. 294.

- isporuke dobara i usluga, što ih trgovačka društva obavljaju vlasnicima udjela i članovima njihove uže obitelji bez naknade;
- isporuke i obavljanje usluga bez naknade i s osobnim popustom bez obzira kome su učinjene;
- uvoz dobara u tuzemstvo, pri čemu se pod uvozom razumijeva unos i prijam stvari i usluga.

Obveznici poreza na dohodak su svi poduzetnici koji uz naknadu isporučuju proizvode i usluge, a to su sve fizičke i pravne osobe, čija je djelatnost usmjerena na samostalno i trajno postizanje prihoda. U poduzetnike, kao porezne obveznike, zakon uključuje i sportske klubove, i udruge, i odvjetnike, i prevoditelje, ali i sve druge osobe koje samostalno obavljaju neku djelatnost.⁴ Svojstvo poduzetnika može se odnositi i na dio djelatnosti fizičke osobe, kao što su, primjerice, honorarna predavanja, honorarni rad u turizmu i sl. No, djelatnost tijela državne uprave, djelatnost stranaka, sindikata i komora ne smatra se poduzetničkom djelatnošću te, sukladno tome, njihova djelatnost ne podliježe plaćanju poreza na dodanu vrijednost.⁵

Tablica 2.

Stope PDV-a u turističkim zemljama članicama EU za neke proizvode i usluge

Proizvodi i usluge	GR	ŠP	FR	I	P	A	L
Prehrambeni proizvodi	8	4/7	5,5/18,6	10/16	5/17	10	3
Farmaceutski proizvodi	8	4	2,1/5,5	4	5	20	3
Knjige	4	4	5,5	4	5	10	3
Dnevne novine	4	4	2,1	4	5	10	3
Periodik	4	4	2,1	4	5	10	3
Prijevoz osoba	8	7/16	5,5	10/19x	5	10	3x
Hotelijerstvo	8	7	5,5	10	5	10	3
Ugostiteljstvo	8/18	7	18,6	10/19	17	10/20	3

Izvor: Računovodstvo, revizija i financije, 7/98., str. 1423.

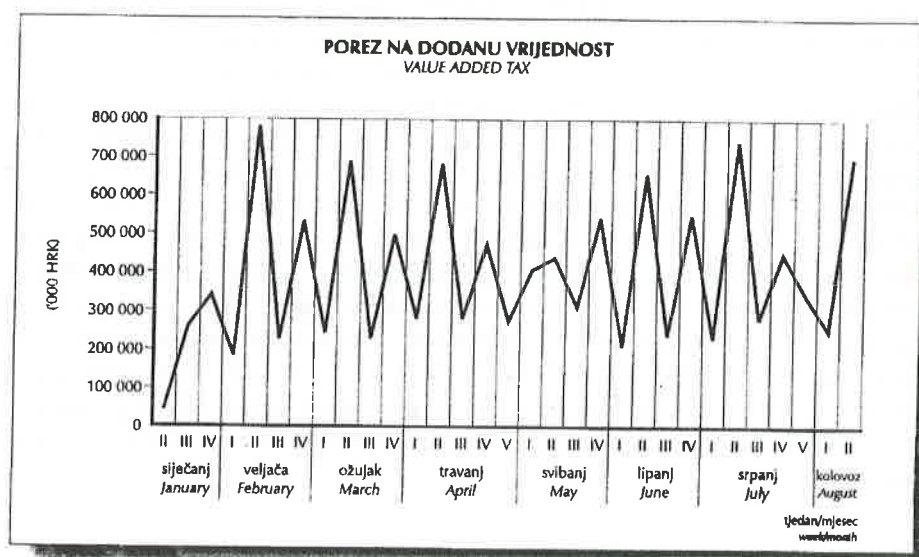
Osobitost poreza na dodanu vrijednost je postojanje relativno malog broja poreznih stopa, najčešće jedne opće i nekoliko sniženih poreznih stopa. Stopa hrvatskog poreza na dodanu vrijednost je jedinstvena za sve poduzetnike i sve djelatnosti i iznosi 22%. Jednostopni PDV omogućit će, ističe naša Vlada, slobodni i na tržišnim načelima zasnovani gospodarski razvitak Hrvatske, bez bilo kakvog ozbiljnijeg državnog uplitanja u ekonomiju. U tržišnom gospodarstvu svi moraju imati jednake izvantržišne uvjete gospodarenja te, sukladno tome, porezi, kao akti fiskalne vlasti, moraju biti **neutralni**

⁴ Ž. Šantić: Hrvatski porez na dodanu vrijednost, Zbornik radova, Split, 1-2/97., str. 260.

⁵ Zakon o porezu na dodanu vrijednost, čl. 6., točka 3.

u odnosu na gospodarske odluke. Rezultati poslovanja određuju se na temelju stvarnih troškova proizvođača i trgovaca te želja i motiva kupaca. Porez na dodanu vrijednost treba donijeti tzv. **prirodne cijene**, jer svaki proizvod ili usluga nastaju u porezno jednakim uvjetima, tako da država neće imati nikakvog utjecaja na odluke proizvođača i potrošača.⁶

Grafikon 1.

Izvor: Mjesečni statistički prikaz Ministarstva financija RH, br. 34, Zagreb, 1998.

Izloženo Vladino shvaćanje je prouzročilo da u Zakonu o porezu na dodanu vrijednost ne budu predviđena ni neka značajnija porezna oslobađanja, osim u slučaju izvoza. Izvoz je u potpunosti rasterećen poreza na dodanu vrijednost. Naime, u sustavu poreza na dodanu vrijednost je na međunarodnoj razini (WTO sustav) prihvaćeno načelo da se potrošnja oporezuje u zemlji odredišta robe (načelo destinacije). Osim toga, porezno rasterećenje hrvatskih izvoznih proizvoda bilo je potrebno i zbog velikih deficita u našoj trgovačkoj bilanci. Porez na dodanu vrijednost neće, znači, plaćati u nas, odnosno imaju pravo na povrat pretporeza, sukladno čl. 13. Zakona, svi oni poduzetnici koji obavljaju izvozne isporuke dobara i oplemenjenih dobara, uključujući prijevozne i sve druge otpremne usluge; isporuke dobara slobodnim carinskim prodavaonicama i specijaliziranim skladištima strane robe i domaće proizvodnje; isporuke dobara i obavljene usluge diplomatskim i konzularnim predstavništvima pod uvjetom reciprociteta. Poduzetnici s godišnjim prometom od 50.000 kuna bit će također oslobođeni poreza na dodanu vrijednost, ali neće imati pravo na povrat odnosno odbitak pretporeza. Identičan je porezni tretman predviđen i za najam stam-

⁶ B. Prka: Porez na dodanu vrijednost, Ministarstvo financija, Zagreb, 1996., str. 6.

benog prostora, usluge banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga, društava osiguranja i reosiguranja, dohodak liječnika medicine, stomatologije, medicinskih sestara, usluge liječenja u zdravstvenim ustanovama, usluge škola, ustanova učeničkog i studentskog standarda, usluge vjerskih zajednica i sl.⁷

Mišljenja sam da su porezne olakšice poreza na dodanu vrijednost u nas isuviše restriktivno određene, posebice sa sociomedicinskog, agrarnog i sociopolitičkog aspekta. U tom kontekstu bi, po mom sudu, trebalo izvršiti reviziju Zakona o porezu na dodanu vrijednost te normirati 100% olakšice, odnosno uvesti nultu ili bar znatno **sniženu poreznu stopu**: za ortopedska pomagala i sprave, za aparate sluha i vida, za zubne proteze, za naočale i stakla za korekciju vida, za kontaktne leće, za osnovne prehrambene namirnice (kruh, mlijeko, ulje, šećer), pa i za dnevni tisak, te za, ako uopće želimo demografsku obnovu sela, poljoprivredni alat i nužnu mehanizaciju u agraru. Uvođenje sniženih poreznih stopa i nulte porezne opcije u agrar i sociomedicinsku oblast uveliko bi smanjilo uobičajene regresivno negativne učinke poreza na dodanu vrijednost. Smanjivanje odnosno potpuno anuliranje regresivno negativnih efekata poreza na dodanu vrijednost moglo bi se postići i primjenom **luksuznih povišenih poreznih stopa** u nas, na primjer na automobile, jahte, zlato, krzno i sl. To je, po mom sudu, u nas nužno odmah učiniti, jer se s **regresivnim socijalno nepovoljnim učincima** poreza na dodanu vrijednost ne može miriti suvremena europska država. Osim toga regresivno negativni učinci dovode do povreda i temeljnog **načela pravednosti**, na kojem se treba i mora zasnivati porezni sustav svake moderne države, pa i naše Hrvatske.⁸

3. Učinkovitost hrvatskog PDV-a

Polazeći od činjenice da smo zemlja u razvitku, da nam je relativno malen dohodak per capita, da nam je marginalna sklonost potrošnji vrlo visoka, te da smo uveli PDV i na kruh, mlijeko, ulje i na sve moguće nužne i ne tako nužne proizvode, bez izuzetka, to nam je onda logična Vladina ocjena da je naš PDV izuzetno, glede fiskalne izdašnosti, učinkovit. To nam uostalom dokazuju i podatci prikazani u tablici 3.

⁷ Ž. Šantić: o. c., str. 261.

⁸ Ibidem, str. 262.

Tablica 3. Ostvarenje prihoda hrvatskoga državnog proračuna

	Nominalne vrijednosti u 000 HRK		
	Rebalans proračuna 1998.	Ostvarenje I.-VII./1998.	Ostvarenje VII./1998.
Ukupni prihodi i potpore	44 596 194	26 067 241	3 884 665
Ukupni prihodi	44 596 194	26 067 241	3 884 665
Tekući prihodi	42 277 008	24 629 690	3 706 578
Porezni prihodi	40 039 486	23 253 637	3 593 580
Porezi na dohodak	4 675 588	2 642 064	448 551
Porez na dobit	1 913 256	1 523 622	187 356
Porezi na promet nekretnina	235 865	163 095	21 347
Porezi na promet dobara i usluga	1 890 000	1 794 803	56 998
Porez na dodanu vrijednost	20 102 095	11 407 135	1 939 511
Trošarine	6 302 128	3 228 668	525 763
Porezi na međunarodnu trgovinu	4 889 165	2 475 982	411 102
Ostali porezi	31 389	18 269	2 953
Neporezni prihodi	2 237 522	1 376 053	112 998
Prihodi od kapitala	2 319 186	1 437 551	178 087
Potpore	0	0	0
Ukupni rashodi i potpore umanjene za otplate	44 596 194	24 970 096	4 123 501
Ukupni rashodi	42 754 607	23 889 137	3 467 277
Tekući rashodi	35 759 089	20 790 356	2 747 179
Plaće i doprinosi poslodavaca	12 895 563	7 073 588	1 011 301
Ostale kupovine dobara i usluga	9 963 463	6 752 819	915 960
Plaćanje kamata	2 559 250	1 515 596	377 349
Subvencije i ostali tekući transferi	10 340 813	5 448 353	442 569
Kapitalni rashodi	6 995 518	3 098 781	720 098
Posudbe umanjene za otplate	1 841 587	1 080 959	656 224
Višak na tekućim računima bez dotacija	6 517 919	3 839 334	959 399
Ukupni manjak višak	0	1 097 145	-238 836
Ukupno financiranje	0	-1 097 145	238 836
Strano financiranje	2 292 147	252 511	-156 075
Domaće financiranje	-2 292 147	-1 349 656	394 911

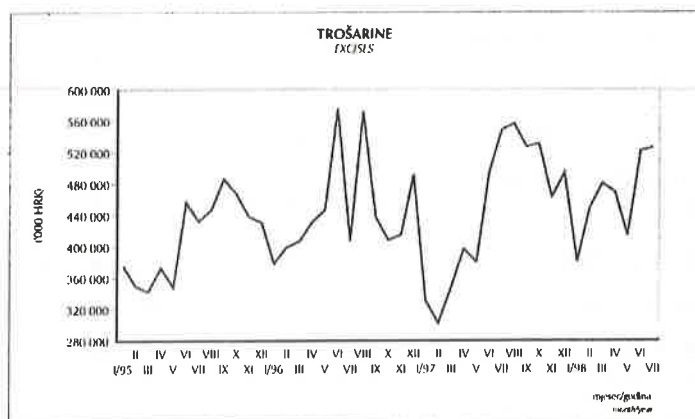
Izvor: Ministarstvo financija.

Promatrajući podatke u tablici 3., može se zapaziti da je porezom na dodanu vrijednost, kao najizdašnjim proračunskim prihodom, prikupljeno 11 407 milijuna kuna ili 56,7% sredstava planiranih proračunom. Ljetni mjeseci zbog povećanog broja gostiju i sezonski veće potrošnje i u sustavu poreza na promet utječu na veći priljev prihoda od toga poreza, te možemo zaključiti da se prihodi od PDV-a kreću gotovo identičnom sezonskom dinamikom kao i stari porez. Nešto slabije ostvarenje bilježimo kod posebnih poreza kojima je prikupljeno 3 228,6 milijuna kuna ili tek 51,2% planiranih sredstava. Kretanje carina, kojima je u sedam mjeseci ostvareno tek nešto iznad 50% sredstava planiranih proračunom, odražavaju politiku liberalizacije razmjene sa Slovenijom, Makedonijom i BiH, ali i smanjenje uvoza roba za 2,3% u prvih šest mjeseci u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Ukupni rashodi ostvareni u sedam mjeseci ove godine iznose 24 970 milijuna kuna, što znači da je potrošeno 55,9% proračunom planiranih sredstava ili 25,2% više nego u istom prošlogodišnjem razdoblju. Najveći porast na međugodišnjoj razini bilježimo kod izdataka za kupovinu dobara i usluga koji su porasli 32,2%. Za subvencije i tekuće transfere potrošeno je 21,4% više nego u istom razdoblju prošle godine ili 52,6% planiranih sredstava. Kapitalni rashodi porasli su 28,8%, a do sada je isplaćeno 3 098,7 milijuna kuna. Najveći dio tih rashoda odnosi se na izdatke za obnovu i izgradnju cesta i vodoprivredne infrastrukture. Kapitalni rashodi su u potpunosti pokriveni tekućom štednjom države koja za sedam mjeseci iznosi 3 839 milijuna kuna.

Do kraja srpnja isplaćeno je 1 504,6 milijuna kuna duga prema domaćem sektoru (stara devizna štednja, sanacija banaka), što je veličinu unutarnjeg javnog duga smanjilo na razinu od 13 589,9 milijuna kuna ili 7,99% BDP-a (procjena Ministarstva financija). Iako je do sada već otplaćeno 383,2 milijuna kuna prema inozemnim kreditorima, obveze koje dolaze na naplatu u narednim mjesecima po osnovi otplate vanjskog javnog duga (UBS, sindicirani kredit, Londonski i Pariški klub) zahtijevaju dobru fiskalnu poziciju. Rashodima je potrebno vrlo racionalno upravljati ako do kraja godine želimo podmiriti sve nadolazeće obveze i ujedno završiti 1998. godinu s uravnoteženim državnim proračunom.

Grafikon 2.

Izvor: Mjesečni statistički prikaz Ministarstva financija RH, br. 34, Zagreb, 1998.

Prezentirani podatci nam nedvojbeno dokazuju da je hrvatski PDV naš najizdašniji porezni oblik te da u ukupnim državno proračunskim prihodima sudjeluje sa skoro 44 postotka. Dodamo li PDV-u i prihode od drugih potrošnih poreza (porez na promet nekretnina, trošarine, carine i lokalne poreze na potrošnju), dolazimo do cifre od gotovo 80%, što će reći da su posredni porezi sudjelovali u nas s 80 postotaka u alimentiranju državno-proračunskih prihoda. Osamdesetpostotni udio posrednih poreza je zaista rijetkost u svjetskoj porezno-financijskoj praksi, čak i u nedovoljno razvijenim zemljama, pa se sukladno tome o tom problemu naša Vlada mora konačno ozbiljno pozabaviti.

Uzmemo li u obzir da hrvatski PDV, kao uostalom i svi ostali naši porezi na potrošnju, ima gotovo isključivo samo jedan jedini cilj, a to je namicanje sredstava u državni proračun, onda se s pravom postavlja pitanje opravdanosti postojanja jedno-stopnog hrvatskog PDV-a. Višestopni porez na dodanu vrijednost bi, po mom sudu, bilo jedino ispravno rješenje, te se nadam da će hrvatska vlast za fiskalnu 1999. to i prihvatiti. Višestopnim porezom na dodanu vrijednost mogli bi se ostvarivati i drugi ciljevi oporezivanja, posebice u oblasti zaštite životnog standarda najugroženijih društvenih stališa.

4. Zaključak

Završavajući analizu o prirodi i osobitostima hrvatskog PDV-a, u smislu zaključka treba istaći sljedeće:

prvo, da je naša Vlada vrlo brzo nakon gospodarske pretvorbe i dokapitalizacije tvrtki pristupila reformi hrvatskog poreznog sustava;

drugo, da se reforma izravnih poreza, normirana krajem 1993. godine, uvodi u nas već od 1994. godine primjenom poreza na dohodak i poreza na dobit;

treće, da se reformi posrednih poreza u nas pristupa dosta oprezno. Prvo se reformuliraju pojedinačni porezi na promet, tzv. trošarine, a tek potom inauguriranjem PDV-a i ostali porezi na potrošnju;

četvrto, da je naš hrvatski PDV jednostopno normiran. Plaćaju ga svi poduzetnici po jedinstvenoj poreznoj stopi od 22%;

peto, da je hrvatski jednostopni PDV vrlo izdašan, te da prema prezentiranim podacima sudjeluje u formiranju prihoda hrvatskog državnog proračuna s gotovo 44%;

šesto, da hrvatski jednostopni PDV, iako izuzetno izdašan, ima i mnoštvo slabosti i nedostataka. Tako mu se pripisuje da je nepravedan, da je glede gospodarstva nestimulativan, da je glede demografske politike nepoticajan i sl.;

sedmo, da bi glede svega izloženog hrvatski PDV trebalo ponovno reformulirati, tako da bi se uvele višestopne porezne stope, a i mnoga porezna oslobađanja nulte stope, a sve zavisno od ciljeva naše ekonomske politike.

Literatura

1. Z. Borac: Turističke usluge u sustavu PDV, RRiF, 2/98.
2. B. Jelčić: Financijsko pravo i financijska znanost, Birotehnika, Zagreb, 1994.
3. S. Mrkša: Porez na dodanu vrijednost u zemljama Europske unije, RRiF, 7/97.
4. R. and P. Musgrave: Public Finance, Zagreb, 1994.
5. B. Prka: Porez na dodanu vrijednost, Ministarstvo financija, Zagreb, 1996.
6. S.C. Shoup: Public Finance, Aldine P. Co., Chicago, 1969.
7. Ž. Šantić: Hrvatski porez na dodanu vrijednost, Zbornik radova, Split, 1-2/97.

Nature and Peculiarities of Croatian Value Added Tax

Summary

Immediately after having gained its independence, the new Croatian Government proceeded to the transformation of Croatian economy, and consequently to the reform of tax system. In this context, by introducing income tax and profit tax, first direct taxes, and then, by introducing excise duties, indirect taxes were transformed. The one-rate added value tax is too revenue-orientated, so that, according to the author, multi-rate VAT should be inaugurated in the next fiscal period.

Key words: tax, yield, income, consumption, investments, state budget, tax regression, fairness.